

# Gepassioneerd theater

## Dora Van der Groen enceneert 'Thyestes' van Hugo Claus

*Dora Van der Groen toont ons nu zelf wat zij al jarenlang aan het conservatorium aan haar studenten leert: hoe ironie en passie in het acteren mekaar niet in de weg staan.*

Robert Carsen, de Canadese regisseur die tekende voor de merkwaardige Tosca-opvoering bij de Vlaamse Opera, vertelde me dat voor een regisseur de belangrijkste vraag luidt: 'What is it about?' Het antwoord moet de richtlijn zijn van elke regie. Zo stel ik me bij *Thyestes* de vraag waarom Dora van der Groen dit gruwelverhaal op de planken wilde brengen. Niet alleen om ons te laten griezelen met het wedervaren van Thyestes en zijn broer Atreus, want dat lijkt een te smal uitgangspunt. Seneca, Nero's leermeester, vertelt een extreem wreed verhaal waarin

de ene broer zijn neven te eten geeft aan hun vader, enkel en alleen om aan zijn wraaklust te voldoen. Het gaat over extreme afgunst, blinde woede, kannibalisme.

In de jaren zestig, toen Hugo Claus de Latijnse tekst prachtig hertaalde, paste deze overdrijving binnen de stroming van het 'Théâtre de la Cruauté' van Artaud, dat toen dank zij Peter Brook en Jerzy Grotowski opnieuw aan de orde was. Met het theater van de wreedheid wilde Antonin Artaud een geestelijke reiniging te weeg brengen. De wreedheid, zoals je ze kunt vinden in John Fords *Tis Pity She's a Whore*, beweerde hij, zou werken als een shocktherapie. "Door die wreedheid," schrijft B. Hunningher in *De opkomst van modern theater*, 'wekt theater echter geenszins tot uiterlijke wreedheid op, want de emotie van de tragische acteur neemt een vorm aan, die enkel essentie reflecteert en daarmee niet daadwerkelijk maar puur universeel gericht is. Wat overblijft is een reinigende werking als door een meedogenloze zelfanalyse en zelfontdekking.' Als je over deze bedoeling van Artaud leest, en je je dan voor de geest roept welk een futloze en verwarde opvoering Ivo van Hove eerder dit seizoen van Fords stuk heeft gebracht, ben je geneigd te besluiten dat onze eigen jonge theatermakers erg vreemd staan tegenover zulke ambities.

*Thyestes*, Het Zuidelijk Toneel / H. Sorgeloos

